

Word Pairs: II

Oral Review Exercise

Read and translate the following sentences orally.

wine *m* יין

also גם

אם דוד נותנת מגן לדוד בנה.
 היא אומרת: "דוד, זה מגן טוב!
 ושם המגן 'מגן דוד'."
 דוד אומר לאמו: "אני אוהב מגנים.
 מגני טוב, ושם המגן טוב.
 מגני הוא 'מגן דוד'."
 אם דוד נותנת יין לדוד בנה.
 היא אומרת: "זה יין טוב."
 דוד אומר לאמו: "אני אוהב יין.
 מגני טוב והיין טוב.
 שם מגני הוא 'מגן דוד'.
 וגם שם היין 'מגן דוד'.
 באמת, אין יין בעולם כ'מגן דוד'!"

Vocabulary

man <i>m</i>	אִישׁ, אַנְשִׁים
hand <i>f</i>	יָד, יָדַיִם
Jacob	יַעֲקֹב
Isaac	יִצְחָק
all, every	כָּל, כָּל־
for the sake of	לְמַעַן
face <i>m</i>	פְּנִים
wicked, evil <i>adj.</i>	רָשָׁע, רָשָׁעָה, רָשָׁעִים, רָשָׁעוֹת
sky, heavens <i>m</i>	שָׁמַיִם

- The words פְּנִים face and שָׁמַיִם sky are always plural in Hebrew, even though they are translated with singular English words. When these words are used with adjectives, the adjectives are plural.
- The plural of man אַנְשִׁים can be translated people as well as men.
- The abbreviation adj means adjective.

Plural Nouns in Word Pairs

In the last chapter you learned how two Hebrew nouns can be joined together to form a word pair. All of the examples you were shown in that chapter used singular nouns. In this chapter, you will learn how plural nouns appear in word pairs.

Changes in Plural Nouns

Many plural nouns change their form when they are the first word of a Hebrew word pair. Remember that the second word of a Hebrew word pair always remains unchanged.

Plural Nouns Ending in םִי

When a plural noun that ends in םִי is the first word of a word pair, the םִי changes to םִי.

nations	עַמִּים
the nations of the world	עַמֵּי הָעוֹלָם
people	אָנָשִׁים
the people of Egypt	אָנָשֵׁי מִצְרַיִם
houses	בָּתִּים
the houses of Israel	בָּתֵּי יִשְׂרָאֵל

Sometimes there are additional vowel changes in the word.

words	דְּבָרִים
words of Torah	דְּבָרֵי תוֹרָה
hands	יָדִים
the hands of Moses	יְדֵי מֹשֶׁה
sons	בָּנִים
the sons of Israel	בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

דְּבָרִים

words

דְּבָרֵי הַתּוֹרָה

the words of the Torah

בָּנִים

sons

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

the sons of Israel

בָּנוֹת

daughters

בָּנוֹת הַמֶּלֶךְ

the daughters of the king

Plural Nouns Ending in אֹת

When a plural noun ending in אֹת is the first word of a word pair, the אֹת ending remains. Often there are vowel changes in the rest of the word.

daughters בְּנוֹת

the daughters of Israel בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל

lands אֲרָצוֹת

the lands of the world אֲרָצוֹת הָעוֹלָם

fathers אָבוֹת

the fathers of the nation אָבוֹת הָעָם

blessings בְּרָכוֹת

the blessings of the Torah בְּרָכוֹת הַתּוֹרָה

names שְׁמוֹת

the names of the sons שְׁמוֹת הַבָּנִים

generations דּוֹרוֹת

the generations of the world דּוֹרוֹת הָעוֹלָם

Now you can understand the names of many Jewish organizations and synagogues. You should be aware that the Hebrew letter ת is often written in English as th instead of t.

B'nai Brith — sons of a covenant בְּנֵי בְרִית

Beth Shalom — house of peace בֵּית שְׁלוֹם

Definite Word Pairs

Remember that a word pair is indefinite when the last word is indefinite. It is definite when the last word is definite. The first word in the word pair should be translated with the when the last word is definite.

a son of a king

בֶּן מֶלֶךְ

the son of the king

בֶּן הַמֶּלֶךְ

sons of a king

בְּנֵי מֶלֶךְ

the sons of the king

בְּנֵי הַמֶּלֶךְ

the hand of Moses

יַד מֹשֶׁה

the hands of Moses

יְדֵי מֹשֶׁה

the name of the festivals

שֵׁם הַחֲגִים

the names of the festivals

שְׁמוֹת הַחֲגִים

Word Pairs in Sentences

Remember that when word pairs are used in sentences with participles and other verb forms, the verb must match the first word of the word pair.

The sons of Isaac are remembering.

בְּנֵי יִצְחָק זוֹכְרִים.

The daughters of Isaac
are remembering.

בָּנוֹת יִצְחָק זוֹכְרוֹת.

Participles in Word Pairs

You have learned that participles sometimes act as nouns.

the giving one *or* the giver הַנוֹתֵן

the remembering ones הַזוֹכְרִים

Participles used in this way can appear as part of a word pair.

the giver of the Torah נוֹתֵן הַתּוֹרָה

maker of peace עוֹשֵׂה שְׁלוֹם

the rememberers of the covenant זוֹכְרֵי הַבְּרִית

lovers of kindness אוֹהְבֵי חֶסֶד

Adjectives in Word Pairs

You have also learned that adjectives sometimes act as nouns.

the great ones הַגְּדוֹלִים

the holy ones הַקְּדוֹשִׁים

the evil ones הַרְּשָׁעִים

Adjectives used in this way can appear as part of a word pair.

the great ones of the generation גְּדוֹלֵי הַדּוֹר

the holy ones of Israel קְדוֹשֵׁי יִשְׂרָאֵל

the evil ones of the world רְשָׁעֵי הָעוֹלָם

The Word כל

The word כל can mean all or every. When it is the first word of a word pair, it has the form כָּל. Both forms are pronounced coal.

every land כָּל אֶרֶץ

all of the land כָּל הָאָרֶץ

all of the lands כָּל הָאֲרָצוֹת

every house כָּל בַּיִת

all of the house כָּל הַבַּיִת

all of the houses כָּל הַבָּתִּים

When it is the second word of a word pair, it usually has a ה attached. This means it is definite, so the first word of the word pair is translated with the.

the lord of all אֲדוֹן הַכֹּל

the love of all אַהֲבַת הַכֹּל

the kings of all מַלְכֵי הַכֹּל

the maker of all עוֹשֵׂה הַכֹּל

The word הַכֹּל can also appear by itself, and is usually translated everything.

Everything is blessed. הַכֹּל בְּרוּךְ.

Everything is holy. הַכֹּל קְדוֹשׁ.

Exercises

1. Translate the following phrases into English.

12. אוֹהֲבֵי אֵמֶת	1. דְּבַר קְדוֹשׁ
13. הָאֲנָשִׁים הַקְּדוּשִׁים	2. דְּבַר הָאֵב
14. קְדוּשֵׁי צִיּוֹן	3. דְּבָרִים קְדוּשִׁים
15. פְּנִים רְעִים	4. דְּבָרֵי הָאֵב
16. פְּנֵי יִצְחָק	5. יָד גְּדוּלָה
17. דוֹרוֹת רַבִּים	6. יָד יִעֲקֹב
18. דוֹרוֹת הָעַם	7. יָדַים גְּדוּלוֹת
19. אֲרָצוֹת בְּרוּכוֹת	8. יָדַי יִעֲקֹב
20. אֲרָצוֹת הַמְּלָכוֹת	9. אֲנָשִׁים רְשָׁעִים
21. חַיִּים טוֹבִים	10. אֲנָשֵׁי מְצָרִים
22. חַיֵּי הָאִישׁ הַרְשָׁע	11. אוֹהֲבִים טוֹבִים

2. The word pairs below are all names of Synagogues or Temples in the United States. You should now be able to translate most of the names of the Congregations in your community. Remember, the ת is often transliterated as th, as in בֵּית Beth or אֶהֱבֵת Ahavath.

9. אֶהֱבֵת אֵמֶת	1. בְּנֵי אוֹר
10. אֶהֱבֵת חֶסֶד	2. בְּנֵי יִעֲקֹב
11. אֶהֱבֵת שָׁמַיִם	3. בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
12. אוֹהֲבֵי תוֹרָה	4. בְּנֵי חַיִּים
13. אוֹהֲבֵי שָׁמַיִם	5. בֵּית צִיּוֹן
14. אוֹהֲבֵי אֶהֱבָה	6. בֵּית תוֹרָה
15. אֲנָשֵׁי יִשְׂרָאֵל	7. בֵּית אַבְרָהָם
16. אֲנָשֵׁי חֶסֶד	8. בֵּית שְׁלוֹם

3. Find and write the correct Hebrew phrase for each English phrase listed below.

גְּדוּלֵי הַעַם	דְּבַרֵי הַלֵּב	יְדֵי יִצְחָק
זוֹכֵר הַכֹּל	נוֹתֵן הַתּוֹרָה	פְּנֵי יַעֲקֹב
קְדוּשֵׁי הָעוֹלָם	יַד מְלַכְנּוּ	אֵם בָּנִים
בְּרָכוֹת הַיּוֹם	כָּל הַכְּבוֹד	כָּל דּוֹר
אֲרָצוֹת מִצְרַיִם	דְּבַרֵי כְבוֹד	רְשָׁעֵי יִשְׂרָאֵל
מְלָכוֹת שָׁמַיִם	בֶּן יִצְחָק	אוֹהְבֵי שְׁמוֹ
עוֹשֵׂה שְׁלוֹם	פְּנֵי בְנָה	אוֹרוֹת הַשָּׁמַיִם
עוֹשֵׂי צְדָקָה	כְּבוֹד יַעֲקֹב	רַחֲמֵי הָאֲנָשִׁים
בְּנֵי בְרִית	אֲנָשֵׁי צִיּוֹן	בְּרַכַּת חַיִּים

1. the words of the heart	15. the men of Zion
2. the lights of the sky	16. the lands of Egypt
3. a maker of peace	17. every generation
4. the compassion of the people	18. the son of Isaac
5. the blessings of the day	19. the honor of Jacob
6. doers of righteousness	20. the hand of our king
7. the face of her son	21. a blessing of life
8. the lovers of his name	22. all the glory
9. the giver of the Torah	23. the hands of Isaac
10. the evil ones of Israel	24. mother of children
11. the great ones of the nation	25. sons of a covenant
12. a kingdom of heaven	26. words of honor
13. the rememberer of all	27. the face of Jacob
14. the holy ones of the world	

4. Translate the following phrases and sentences.

1. יד הָאָב

2. יד הָאָב גְּדוֹלָה.

3. יְדֵי הָאָב

4. יְדֵי הָאָב גְּדוֹלוֹת.

5. יְדֵי הָאָבוֹת גְּדוֹלוֹת.

6. All the hands of the fathers are big.

7. אִישׁ מִצָּרִים

8. אִישׁ מִצָּרִים רָשָׁע.

9. אַנְשֵׁי מִצָּרִים רָשָׁעִים.

10. אַנְשֵׁי מִצָּרִים עוֹשִׂים רָע.

11. אַנְשֵׁי מִצָּרִים עוֹשִׂים רָע לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל.

12. The people of Egypt are doing evil to the people of Zion.

13. בֶּן יַעֲקֹב הוֹלֵךְ אֶל בֵּיתוֹ.

14. בֶּן יַעֲקֹב הוֹלֵךְ אֶל בֵּית שָׂרָה.

15. בְּנֵי יַעֲקֹב הוֹלְכִים אֶל בֵּית שָׂרָה.

16. בְּנֵי יַעֲקֹב הוֹלְכִים אֶל בְּתֵי שָׂרָה.

17. בְּנֵי יַעֲקֹב הוֹלְכִים אֶל בְּתֵי הַקְּדוֹשִׁים.

18. The sons of Jacob are going to the houses of the fathers.

19. דָּוִד הַמֶּלֶךְ זוֹכֵר עַמּוֹ.

20. דָּוִד הַמֶּלֶךְ זוֹכֵר עִם יִשְׂרָאֵל.

21. דָּוִד הַמֶּלֶךְ זוֹכֵר אַנְשֵׁי יִשְׂרָאֵל.

22. מֶלֶךְ צִיּוֹן זוֹכֵר אַנְשֵׁי אֶרְצוֹ.

23. מַלְכֵי צִיּוֹן זוֹכְרִים אַנְשֵׁי אֶרְצָם.

5. Rewrite the sentences below, replacing the underlined word with each word that follows. Make the necessary changes in the rest of the sentence. Read aloud and translate.

1. יְדֵי שָׂרָה עוֹשׂוֹת צְדָקָה לְמַעַן בְּנֵי יַעֲקֹב.
א. יְדֵי אַבְרָהָם ב. יִצְחָק ג. אֲנָשֵׁי צִיּוֹן ד. הִיא
2. הָאִישׁ מִמְצָרִים הוֹלֵךְ לִפְנֵי אֲנָשֵׁי צִיּוֹן.
א. הָאֲנָשִׁים ב. הָאֵם הַרְשָׁעָה ג. כָּל הַבָּנוֹת
3. פְּנֵי שָׂרָה טוֹבִים וְאֲנָשִׁים עוֹשִׂים חֶסֶד לְמַעַן אֶהְבֶּתָּה.
א. אָב ב. בָּנִים ג. בֵּת ד. אָבוֹת
4. אֵין אִישׁ רָשָׁע כְּאִישׁ מִצָּרִים.
א. בֵּת ב. מַלְכוּיּוֹת ג. לְבָבוֹת ד. אֲנָשִׁים
5. יַעֲקֹב וְיִצְחָק אוֹהֲבֵי חֶסֶד וְזוֹכְרֵי בְרִית לְמַעַן שָׁמַיִם.
א. אֲנָשֵׁי צִיּוֹן ב. בֶּן ג. אֵם דוֹד ד. בְּנֵי הַתּוֹרָה

6. Translate the following sentences into English.

1. תִּי יִצְחָק בְּיַד אַבְרָהָם אָבִיו.
2. פְּנֵי לָאָה כְּפְנֵי אֵמָה וְהִיא עָשָׂה צְדָקָה כְּאֵבִיהָ.
3. דָּוִד אוֹמֵר: "אֲנִי הוֹלֵךְ בְּכָל הָאָרֶץ וְאֵין אִישׁ אֶמֶת.
כָּל אֲנָשֵׁי הָאֶמֶת הֵם בְּשָׁמַיִם."
4. זוֹכְרֵי בְרִית יַעֲקֹב עוֹשִׂים רַחֲמִים לְמַעַן שָׁמַיִם.
5. אֲנָשֵׁי מִצָּרִים נוֹתְנִים מְגֹן בְּיַד יַעֲקֹב.
6. בְּשָׁמַיִם אֵין אֲנָשִׁים רָשָׁעִים. בְּשָׁמַיִם הָאֲנָשִׁים עוֹשִׂים
חֶסֶד וְרַחֲמִים. הֵם אוֹהֲבֵי צְדָקָה וְהֵם זוֹכְרֵי שְׁמוֹת
כָּל מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל.

7. Translate these phrases from the prayerbook.

21. כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ	1. כְּבוֹד לְשִׁמוֹ
22. דְּבַרֵי תוֹרַתְךָ בְּאַהֲבָה	2. בּוֹרָא קְדוֹשִׁים
23. לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל בְּאַמֶּת	3. בְּכָל יוֹם
24. כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל הָאָרֶץ	4. בְּכָל לְבָבְךָ
25. לְפָנַי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל	5. עַל לְבָבְךָ
26. וְלַעֲוֵלָמֵי עוֹלָמִים	6. עַל יָדְךָ
27. לְמַלְאָךְ עַל כָּל הָאָרֶץ	7. בְּכָל לְבַבְכֶם
28. מְלַךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים	8. עַל יְדָכֶם
29. וְזוֹכֵר חֲסֵדֵי אָבוֹת	9. מֵאָרֶץ מִצְרַיִם
30. לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה	10. בְּיַד מֹשֶׁה
31. וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ	11. לְמַעַן תּוֹרַתְךָ
32. אֲבָרְהֶם, יִצְחָק, וְיִשְׂרָאֵל	12. לְאִישׁ חֶסֶד
33. וְאוֹמְרִים . . . בְּכָל יוֹם	13. נוֹתֵן לְרִשְׁעֵי רָע
34. בְּכָל עַמֵּי הָאָרֶץ	14. בְּדַבְרֵי תוֹרָה
35. מִה חֲסֵדְךָ	15. הַיּוֹם וּבְכָל יוֹם
36. הוּא בְּן בְּרִית	16. עַל יִצְחָק בְּנוֹ
37. שְׁמֶךָ בְּעוֹלָמְךָ	17. עַל יְדֵי מֹשֶׁה
38. לְפָנַי . . . כְּבוֹדוֹ	18. עַל הַיָּד
39. מִמַּאֲרָצְךָ . . . וּמֵאֲרָצְךָ	19. בְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל
40. לְבֵי בְּתוֹרַתְךָ	20. וְאֲנָשֵׁי הַשָּׁם
41. אַתָּה הוּא . . . בְּשָׁמַיִם וּבְאָרֶץ וּבְשָׁמַי הַשָּׁמַיִם	
42. אֲנַחֲנוּ עִמָּךְ, בְּנֵי בְרִיתְךָ, בְּנֵי אֲבָרְהֶם	
43. בְּרִיתִי יַעֲקֹב, . . . בְּרִיתִי יִצְחָק, . . . בְּרִיתִי אֲבָרְהֶם	

From the Amidah

קוֹנֵה	גוֹמֵל	עֲלִיּוֹן	נוֹרָא	גְּבוּר
master	bestowing	highest	revered	mighty

בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ,
 אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק, וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב,
 הָאֵל הַגָּדוֹל הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא, אֵל עֲלִיּוֹן,
 גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכֹּל,
 וְזוֹכֵר חֲסֵדֵי אֲבוֹת . . .

Alternate version:

בְּרוּךְ אַתָּה, יְיָ אֱלֹהֵנוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי
 אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק, אֱלֹהֵי יַעֲקֹב, אֱלֹהֵי שָׂרָה,
 אֱלֹהֵי רַבֵּקָה, אֱלֹהֵי רַחֵל, וְאֱלֹהֵי לֵאָה, הָאֵל
 הַגָּדוֹל הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא, אֵל עֲלִיּוֹן, גּוֹמֵל חֲסָדִים
 טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכֹּל, וְזוֹכֵר חֲסֵדֵי אֲבוֹת . . .

There are several word pairs in this prayer.

אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ

אֱלֹהֵי אַבְרָהָם

אֱלֹהֵי יִצְחָק

אֱלֹהֵי יַעֲקֹב

חֲסֵדֵי אֲבוֹת